

Time – 2.5 hours

Marks - 75

Notes: -

1. All questions are compulsory.
2. Figure to the right side indicates full marks.

1. **Answer the following.** 15
 - a. Discuss the evolution of e-commerce.
 - b. Comment on challenges of e-commerce.

OR

- c. Comment on Business – Commerce model of e-commerce.
- d. Discuss the e-commerce sales product life cycle (ESLC) model.

2. **Answer the following.** 15
 - a. Discuss the benefits of websites.
 - b. Comment on disadvantage of EDI.

OR

- c. Discuss the types of E-CRM.
- d. Comment on limitations of e- enterprise.

3. **Answer the following.** 15
 - a. Discuss the techniques of e-marketing.
 - b. Comment on disadvantages of online shopping.

OR

- c. Elaborate the characteristics of e-payment.
- d. Explain the principles for e-payment.

- 4A. **Fill the blanks.** 05

1. It was in mid _____ when the Internet companies started rising in India.
a. 1990 b. 1991 c. 1992 d. 1993
2. CompuServe was founded in _____.
a. 1969 b. 1970 c. 1971 d. 1972
3. _____ is still an important aspect of any website.
a. Content b. Ads c. Dialogue d. Space
4. In _____ ads are advertisements where the promoters pay every time a user clicks on an ad.
a. PPC b. SEO c. SEM d. ONM
5. Section _____ covers punishment for receiving stolen computer resources or information.
a. 66B b. 66C c. 66D d. 66E

- 4B. **Match the column.** 05

1. E-Mail	A. Bank details
2. Cyber security	B. Spam
3. Electronics	C. Text
4. Netscape Navigator	D. 48%
5. Typography	E. 1994

4C. True or false.

05

1. No one likes the website that takes too much time to load.
2. Blog marketing is internet marketing.
3. E-commerce is considered a game-changer.
4. E-Signature an illegal way to get consent.
5. Search Engine Optimization aims to distract the greatest amount of traffic.

5. Short Notes. (Any Three)

15

1. Cyber Laws
2. CPA 1986
3. E-Commerce
4. Electronic signature
5. private key infrastructure

वेळ - 2.5 तास

गुण - 75

टीप:-

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

1. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

१५

अ. ई-कॉमर्सच्या उत्क्रांतीची चर्चा करा.

ब. ई-कॉमर्सच्या आव्हानांवर टिप्पणी करा.

किंवा

क. व्यवसाय - ई-कॉमर्सचे वाणिज्य मॉडेल टिप्पणी करा.

ड. ई-कॉमर्स विक्री उत्पादन जीवन चक्र (ESLC) मॉडेलची चर्चा करा.

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

१५

अ. वेबसाइट्सच्या फायद्यांची चर्चा करा.

ब. इ डी आय च्या तोट्यावर टिप्पणी करा.

किंवा

क. E-CRM च्या प्रकारांची चर्चा करा.

ड. ई-एंटर्प्राइझच्या मर्यादांवर टिप्पणी करा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

१५

अ. ई-मार्केटिंगच्या तंत्रांची चर्चा करा.

ब. ऑनलाइन खरेदीचे तोटे स्पष्ट करा.

किंवा

क. ई-पेमेंटची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ड. ई-पेमेंटची तत्वे स्पष्ट करा.

4अ. रिक्त जागा भरा.

०५

1. _____ च्या मध्यात इंटरनेट कंपन्या भारतात वाढू लागल्या.

अ. १९९० ब. १९९१ क. १९९२ ड. १९९३

2. CompuServe ची स्थापना _____ मध्ये झाली.

अ. १९६९ ब. १९७० क. १९७१ ड. १९७२

3. _____ अजूनही कोणत्याही वेबसाइटचा एक महत्वाचा पैलू आहे.

अ. सामग्री ब. जाहिराती क. संवाद ड. जागा

4. _____ मध्ये अशा जाहिराती असतात ज्यात प्रवर्तक प्रत्येक वेळी वापरकर्त्याने जाहिरातीवर क्लिक केल्यावर पैसे देतात.

अ. पीपीसी ब. एस इ ओ क. एस इ एम ड. ओ एन एम

5. कलम _____ मध्ये चोरी झालेली संगणक संसाधने किंवा माहिती प्राप्त करण्यासाठी शिक्षा समाविष्ट आहे.

अ. ६६ब ब. ६६क क. ६६ड ड. ६६इ

4ब. स्तंभ जुळवा.

1. ई-मेल	अ. बँक तपशील
2. सायबर सुरक्षा	ब. स्पॅम
3. इलेक्ट्रॉनिक्स	क. मजकूर
4. नेटस्केप नेव्हिगेटर	ड. ४८%
5. टायपोग्राफी	ई. १९९४

०५

4क. चूक किंवा बरोबर सांगा.

1. लोड होण्यासाठी खूप वेळ घेणारी वेबसाइट कोणालाही आवडत नाही.
2. ब्लॉग विपणन म्हणजे इंटरनेट विपणन होय.
3. ई-कॉमर्स हा गेम चेंजर मानला जातो.
4. संमती मिळवण्याचा बेकायदेशीर मार्ग ई-स्वाक्षरी होय.
5. शोध इंजिन ऑप्टिमायझेशनचा उद्देश जास्तीत जास्त रहदारी विचलित करणे आहे.

०५

5. टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)

1. सायबर कायदे
2. सी पी ए १९८६
3. ई-कॉमर्स
4. इलेक्ट्रॉनिक स्वाक्षरी
5. खाजगी की पायाभूत सुविधा

१५

.....